

Haziran 2021

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Kaan Tuncalı
Uzman Yardımcısı
kaan.tuncali@isbank.com.tr

İrem Turan Taş
Uzman Yardımcısı
irem.turan@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Salih Zeki Atılğan
Uzman Yardımcısı
zeki.atilgan@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi

Küresel ölçekte günlük Covid-19 vaka sayıları son dönemde genel olarak aşağı yönlü bir seyir izlerken, yüksek aşıllama performansı sergileyen ülkelerde kısıtlayıcı önlemler gevşetiliyor.

OECD, 2021 ve 2022 yılları için küresel ekonomik büyüme tahminlerini yukarı yönlü güncelledi. Kuruluş, dünya ekonomisinin 2021 yılında %5,8, 2022'de %4,4 büyüyeceğini tahmin ediyor.

ABD ekonomisine ilişkin öncü göstergeler iktisadi faaliyetin Mayıs'ta da güçlü seyrini sürdürdüğüne işaret etti. Bu dönemde ülkede imalat ve hizmetler PMI verileri sırasıyla 62,1 ve 70,4 değerlerini alarak yeni tarihi yüksek seviyelerine ulaştı.

Mayıs ayı toplantısında para politikasında değişikliğe gitmeyen Fed, enflasyonun geçici nitelikte olacağı öngörüsünü yineledi. Öte yandan, bazı üyeler önümüzdeki aylarda varlık alım hızının yavaşlatılması konusunun gündeme alınabileceğini belirtti.

Euro Alanı'nda imalat PMI Mayıs'ta 63,1 seviyesinde gerçekleşerek güçlü seyrini korudu. Bölge'de hizmetler PMI da 55,2'ye yükselerek yaklaşık son 3 yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

Uluslararası Finans Enstitüsü'nün yayımladığı rapora göre 2021 yılının ilk çeyreği itibarıyla küresel borç stoku 289 trilyon USD olurken, borç stokunun GSYH'ye oranı %360 düzeyinde gerçekleşti.

Brent türü ham petrolün varil fiyatı Haziran başında 70 USD'nin üzerine çıkarak son 2 yılın en yüksek seviyelerini gördü.

Türkiye Ekonomisi

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %7 oranında büyüdü. Bu dönemde tüketim harcamaları büyümeye 4,7 puan ile güçlü katkı sağlarken, yatırım harcamaları ve net ihracatın katkısı da sırasıyla 2,9 puan ve 1,1 puan oldu.

Yurt içinde imalat PMI Mayıs ayında uygulanan tam kapanma önlemlerinin etkisiyle 49,3'e gerileyerek Mayıs 2020'den bu yana sektörde ilk kez daralmaya işaret etti.

Mart ayında cari açık dış ticaret açığındaki daralma ve hizmet gelirlerindeki artışın etkisiyle yıllık bazda geriledi. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık Mart ayı itibarıyla 36,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Pandeminin yarattığı baz etkisine de bağlı olarak Nisan'da vergi gelirleri yıllık bazda hızlı artış kaydederken, bütçe harcamaları sınırlı bir yükseliş sergiledi. Bu dönemde merkezi yönetim bütçe açığı 16,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bütçe, Ocak-Nisan döneminde ise 5,9 milyar TL fazla verdi.

Mayıs ayında aylık TÜFE artışı 0,89 ile beklentilerin altında gerçekleşirken, yıllık TÜFE enflasyonu %16,59'a geriledi. Emtia fiyatlarındaki artışın ve TL'deki değer kaybının etkisiyle artışını sürdüren yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu Mayıs'ta %38,33 oldu.

TCMB yılın ilk Finansal İstikrar Raporu'nu yayımladı.

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	4
Finansal Piyasalar ve TCMB.....	11
Bankacılık Sektörü	12
Genel Değerlendirme	13
Grafikler	14
Özet Tablolar	16

Covid-19'a karşı aşılama uygulamaları hız kazanıyor.

Küresel ölçekte günlük Covid-19 vaka sayılarında son dönemde düşüş gözleniyor. Öte yandan, Hindistan'da bir miktar gerilemeyle birlikte yüksek düzeylerde seyreden vaka sayıları ve yeni Covid-19 türleri endişe kaynağı olmaya devam ediyor. Dünya genelinde 1 Haziran itibarıyla 1,9 milyar dozun üzerinde Covid-19 aşısı yapıldı. Gelişmiş ülkelerin yanı sıra Çin'de de aşılama hız kazandı izleniyor. Düşük gelirli ülkelerin ise aşırıya ulaşımının genel olarak kısıtlı düzeylerde kalmaya devam ettiği görülüyor.

Aşılama performansının yüksek seyrettiği Avrupa ülkeleri başta olmak üzere birçok ülkede kısıtlayıcı önlemlerin gevşetilmeye başlandığı izleniyor. İngiltere'de 21 Haziran'da Covid-19 kapsamındaki tüm sınırlamaların kaldırılması planlanırken, İtalya'da 1 Temmuz itibarıyla kısıtlayıcı önlemlerin büyük bir bölümünün sonlandırılması bekleniyor. Yaklaşık bir ay süren tam kapanma önlemlerinin ardından normalleşme adımlarının takip edildiği Türkiye'de de 1 Haziran itibarıyla bazı kısıtlamalarda gevşemeye gidildi.

OECD küresel ekonomi için büyüme tahminlerini yükseltti.

Mayıs ayı Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayımlayan OECD, küresel ekonomi için 2021 yılı büyüme tahminini %5,8'e yükseltti. OECD, Mart ayında yayımladığı raporda 2021'de küresel ekonominin %5,6 büyüyeceğini tahmin ediyordu. Kuruluş, 2022 büyüme tahminini ise %4'ten %4,4'e çıkardı. ABD başta olmak üzere aşılama uygulamalarındaki artışın ekonomik toparlanmanın hız kazanmasında önemli bir etken olduğunun belirtildiği raporda, düşük gelirli birçok ülkenin aşırıya erişiminin olmadığı ve dünya nüfusunun çoğunluğu aşılanmadan küresel ekonomide tam anlamıyla güven ortamının sağlanamayacağı ifade edildi. OECD, ABD ekonomisinin bu yıl %6,9 oranında büyüme kaydedeceğini, Euro Alanı'nın ise %4,3 genişleyeceğini öngörüyor. OECD, Türkiye'ye ilişkin 2021 büyüme tahminini ise %5,9'dan %5,7'ye indirdi. Kuruluş, Türkiye'nin 2022'de %3,4 büyüyeceğini tahmin ediyor.

OECD Mayıs Tahminleri

	Reel Büyüme (%)		Fark* (% puan)	
	2021	2022	2021	2022
Dünya	5,8	4,4	0,2	0,4
ABD	6,9	3,6	0,4	-0,4
Euro Alanı	4,3	4,4	0,4	0,6
Almanya	3,3	4,4	0,3	0,7
Japonya	2,6	2,0	-0,1	0,2
İngiltere	7,2	5,5	2,1	0,8
Çin	8,5	5,8	0,7	0,9
Hindistan	9,9	8,2	-2,7	2,8
Brezilya	3,7	2,5	0,0	-0,2
Türkiye	5,7	3,4	-0,2	0,4

(*) Mart tahminlerinden fark

ABD'de PMI verileri tarihi yüksek seviyelere ulaştı.

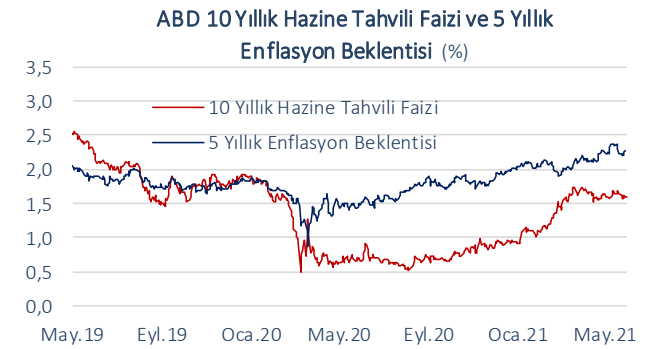
ABD'de Mayıs ayına ilişkin PMI verileri ekonomideki toparlanmanın hızla devam ettiğine işaret etti. Ülkede imalat ve hizmetler PMI verileri Mayıs'ta sırasıyla 62,1 ve 70,4 değerlerini alarak yeni tarihi yüksek seviyelere ulaştı. Söz konusu görünüme paralel olarak ABD'de işgücü piyasasındaki toparlanma eğilimi sürüyor. Mayıs ayı genelinde gerileyen

haftalık işsizlik maaşı başvuruları, 22 Mayıs ile biten haftada pandeminin başlangıcından bu yana en düşük seviyesine indi.

ABD'de enflasyon göstergeleri de yakından takip ediliyor. Nisan ayında tüketici fiyatlarındaki aylık artış %0,8 ile piyasa beklentilerini aştı. TÜFE'deki yıllık artış %4,2 ile son 13 yılın en yüksek düzeyine ulaşırken, gıda ve enerji fiyatlarının dâhil edilmediği çekirdek enflasyondaki yıllık artış da Nisan'da ivme kazanarak %3 düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde ülkede çekirdek kişisel tüketim harcamaları (PCE) fiyat endeksi aylık bazda %0,7 yükseldi. Endeksteeki yıllık yükseliş %3,1 ile Temmuz 1992'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti.

Fed tutanakları yakından takip edildi.

ABD'de enflasyon oranının uzun yılların en yüksek seviyesine ulaştığı mevcut ortamda söz konusu ortamda Fed'in para politikasında beklenenden erken bir sıkılaşmaya gidebileceğine yönelik endişeler piyasaların odağında yer alıyor. 27-28 Nisan tarihlerinde gerçekleşen son Fed toplantısının tutanaklarında, ABD ekonomisinin hedeflenen iyileşmeye halen uzak olduğu belirtilirken, enflasyondaki yükselişin geçici fiyat artışlarından kaynaklandığı ifadesi yinelenildi. Bazı üyelerin varlık alım hızının yavaşlatılmasını tartışmaya başlamak için önümüzdeki toplantıların uygun olabileceğini belirtmesi küresel risk algısı üzerinde bir miktar baskı oluştursa da, Fed'in istihdam ve enflasyon hedeflerine ulaşmak amacıyla genişleyici para politikasına devam etme kararlılığına yönelik ifadelerini koruyor olması endişeleri hafifletti. ABD 10 yıllık Hazine tahvilinin faiz oranı Mayıs ayında dar bir bantta dalgalanarak ayı %1,5930 düzeyinde tamamladı. ABD dolarının diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısında değerini gösteren DXY endeksi de aylık bazda Mayıs ayı genelinde %1,4 oranında geriledi.

ABD'de 2022 mali yılı bütçe planı...

ABD Başkanı Joe Biden, 2022 mali yılı için altyapı, eğitim, sağlık gibi alanlara yönelik 6 trilyon USD'lik harcama planını içeren bütçe teklifini kongreye sundu. Söz konusu mali bütçe planının borçluluk oranını artıracak olmakla birlikte endişe yaratacak bir gelişmeye neden olmayacağını dile getiren ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, hükümetin borç faizi ödeme kapasitesinin güçlü olduğunu ifade etti. Yellen ayrıca, planın mevcut enflasyonist baskıları beslemesini beklemediğini ifade etti.

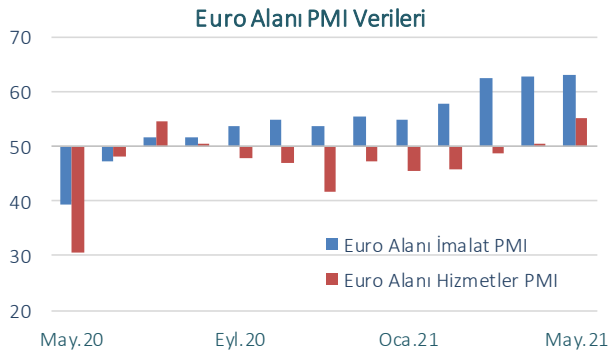
Euro Alanı'nda toparlanma devam ediyor.

Euro Alanı'nda Mayıs ayına ilişkin imalat PMI verisi 63,1 değeri ile beklentilerin üzerinde gerçekleşerek güçlü seyrini korudu. Nisan ayında 50,5 ile eşik değerini üzerine çıkan Euro

Kaynak: Datastream

Küresel Ekonomi

Alanı hizmetler PMI da Mayıs'ta 55,2'ye yükselerek yaklaşık son 3 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Hizmetler PMI verisindeki hızlı yükselişte aşılama uygulamalarının seyrine bağlı olarak Bölge'deki kısıtlamaların gevşetilmesi etkili oldu. Söz konusu görünümle uyumlu olarak Sentix yatırımcı güveni endeksi Mayıs'ta bir önceki aya göre 7,9 puan artarak 21'e yükseldi. Böylece piyasa beklentisinin üzerinde artış kaydeden endeks, Mart 2018'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Euro Alanı'nda Nisan ayında -8,1 seviyesinde olan tüketici güven endeksi de Mayıs'ta öncü verilere göre -5,1 seviyesinde gerçekleşti. Bölge'de, Nisan ayında %1,6 düzeyinde gerçekleşen yıllık TÜFE enflasyonu artan enerji fiyatlarının etkisiyle Mayıs'ta %2'ye yükselerek Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.

ECB'nin para politikasında bir değişiklik yapmadığı Nisan ayı toplantısına ilişkin yayımlanan tutanaklar, bazı üyelerin küresel talepteki toparlanmaya, ABD'de açıklanan teşvik paketlerine ve aşılamanın hızlanmasına bağlı olarak ekonomik aktiviteye ve orta vadeli enflasyon beklentilerine yönelik görüşlerinde iyileşme olduğunu gösterdi. Bu durum 10 Haziran'da gerçekleştirilecek olan ECB toplantısında varlık alımlarının yavaşlatılmasının tartışılacağı yönündeki görüşlerin gündeme gelmesine yol açtı.

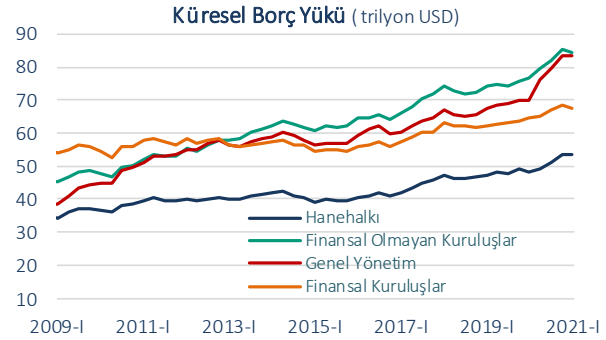
Çin'in ihracatı Nisan'da %32,3 arttı.

Çin'in ihracatı Nisan ayında yıllık bazda %32,3 ile beklentilerin üzerinde artış kaydederken, ithalatı da %43,1 ile hızlı yükselişini sürdürdü. PMI verileri Mayıs ayı itibarıyla ülkenin imalat sektöründe büyümenin bir miktar hız kesse de devam ettiğine işaret etti. Çin'de Ulusal İstatistik Bürosu tarafından açıklanan imalat PMI son iki aydır gerilemekle birlikte Mayıs ayında 51,1 değerini alarak 50 eşik düzeyinin üzerindeki seyrini sürdürdü. İmalat PMI verisindeki gerileme, küresel çapta hammadde maliyetlerindeki yükselişin ekonomik aktivite üzerinde risk oluşturduğuna işaret ediyor. Aynı dönemde Caixin hizmetler PMI verisi de Nisan'daki 56,3 seviyesinden 55,1'e gerilemekle birlikte güçlü seyrini korudu. Ülkede üretim maliyetlerindeki artışın enflasyondaki yansımaları da yakından takip ediliyor. Çin'de yıllık ÜFE enflasyonu Nisan'da %6,8'e yükselerek 3 yılı aşkın sürenin zirvesine çıktı.

Küresel borç stoku yılın ilk çeyreği itibarıyla 289 trilyon USD düzeyinde...

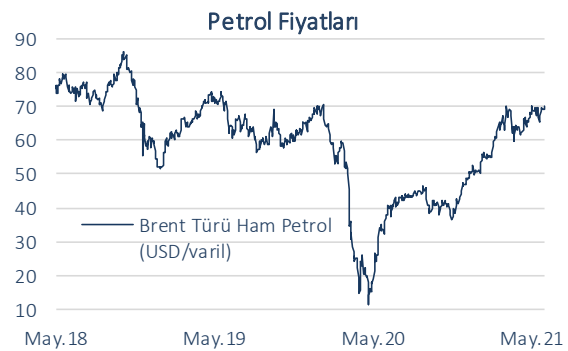
Uluslararası Finans Enstitüsü'nün (IIF) yayımladığı rapora göre, küresel borç stoku 2021 yılının ilk çeyreğinde gelişmiş ülkelerin toplam borç stokundaki düşüşün etkisiyle 2020 sonuna kıyasla 1,7 trilyon USD azaldı. Küresel borç stoku

2021'in ilk çeyreği itibarıyla 289 trilyon USD seviyesiyle küresel GSYH büyüklüğünün %360'ı düzeyinde gerçekleşti. Gelişmekte olan ülkelerin borç stoku, 2019 sonuna kıyasla 11 trilyon USD artarak 2021'in ilk çeyreği itibarıyla 86 trilyon USD'ye yükseldi. Pandeminin etkisiyle 2019 sonundan bu yana gelişmiş ülkelerde kamu kesiminin, gelişmekte olan ülkelerde ise özel sektörün borçluluğunun arttığı izleniyor.

Emtia fiyatları...

Mayıs ayında petrol fiyatları aşılama uygulamalarının hızlanmasıyla birlikte ABD ve Avrupa'daki ekonomik toparlanmanın petrol talebini artıracığına yönelik beklentilerle yükseldi. ABD'de ham petrol stoklarının düşük seviyede seyretmesi de fiyatları yukarı yönlü etkiledi. Öte yandan, İran'a uygulanan yaptırımların kaldırılmasına yönelik görüşmeler çerçevesinde petrol arzının artabileceği beklentisi petrol fiyatları üzerinde bir miktar baskı yarattı. Mayıs ayını aylık bazda %3,1 artışla tamamlayan Brent türü ham petrolün varil fiyatı, 2 Haziran'da 71,4 USD ile son 2 yılın en yüksek düzeyine çıktı. 1 Haziran'da gerçekleştirilen OPEC+ toplantısında, Haziran ve Temmuz aylarında petrol üretiminin kademeli olarak artırılmaya devam edileceği belirtildi. OPEC+ üyeleri, İran'a yönelik yaptırımların kaldırılmasıyla oluşabilecek arz fazlasının iyileşen talep ile dengeleneceğini öngördü.

ABD dolarındaki zayıf seyrinden de destek bulan altın fiyatları Mayıs ayı boyunca yükseliş eğilimi sergiledi. Bu dönemde altın fiyatları aylık bazda %7,8 artış kaydederek 31 Mayıs itibarıyla 1.906 USD/ons ile 2021 yılının başından bu yana en yüksek düzeyine çıktı.

Kaynak: Datastream

Türkiye Ekonomisi - Büyüme

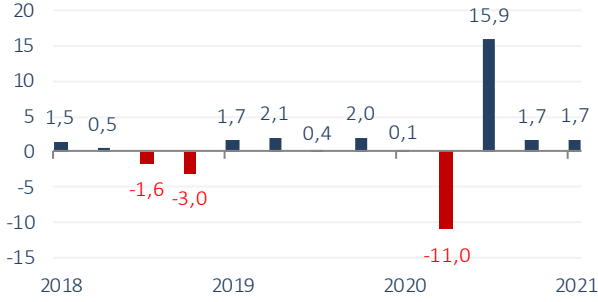
Türkiye ekonomisi 2021'in ilk çeyreğinde %7 büyüdü.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre 2021'in ilk çeyreğinde yıllık bazda %7 ile piyasa beklentilerinin üzerinde bir büyüme kaydetti. Reuters anketine göre GSYH'nin bu dönemde %6,7 oranında genişlediği tahmin ediliyordu.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre çeyreklik bazda 2020 yılının son çeyreğinde %1,7 büyüyen yurt içi ekonomik aktivite, 2021'in ilk çeyreğinde büyüme hızını koruyarak aynı oranda genişledi.

2021'in ilk çeyreği itibariyle yıllıklandırılmış bazda Türkiye ekonomisinin büyüklüğü cari fiyatlarla 5,36 trilyon TL'ye çıkarken, bu dönemde USD cinsi GSYH'nin 729 milyar USD'ye yükseldiği görüldü.

Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış
GSYH (çeyreklik % değişim)

Tüketim harcamalarındaki güçlü seyir sürdü.

2020'nin ikinci yarısından itibaren hızlı büyüme eğilimi sergileyen tüketim harcamaları 2021'in ilk çeyreğinde de bu seyrini sürdürdü. Bu dönemde tüketim harcamaları %7'lik büyümeye 4,7 puan katkı sağlarken, bunun 4,5 puanı özel tüketimden, 0,2 puanı da kamunun tüketim harcamalarından kaynaklandı. Özel tüketim harcamaları içerisinde dayanıklı mallara yönelik güçlü talep ilk çeyrekte bir miktar zayıflarken, hanehalkının yarı dayanıklı ve dayanıksız mallara yönelik talebinin hızlandığı gözlemlendi.

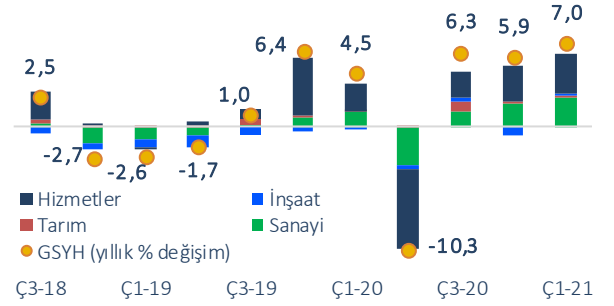
Son yıllarda zayıf bir görünüm sergileyen yatırım harcamaları, geçtiğimiz yılın ortasından bu yana yakaladığı büyüme performansını sürdürdü. Zincirlenmiş hacim endeksine göre, yatırım harcamaları ilk çeyrekte yıllık bazda %11,4 artış sergileyerek büyümeye 2,9 puan katkı sağladı. Bu dönemde makine ve teçhizat yatırımları yıllık bazda genişlemeye devam etti. Öte yandan, 2018'in ortasından bu yana zayıf bir performans sergileyen inşaat yatırımları, 2021'in ilk çeyreğinde de yıllık bazda %4,7 daralarak büyümeyi sınırlandırdı.

2019'un son çeyreğinden bu yana büyümeyi sınırlandıran net ihracat bu yılın ilk çeyreğinde GSYH büyümesine 1,1 puan katkı sağladı. Küresel ölçekte ekonomik aktivitenin toparlanma eğilimi sergilemesinin Türkiye'nin ihracatını desteklemesi bu gelişmede önemli rol oynadı.

Üretim yöntemiyle büyümeye katkılar...

Yılın ilk çeyreğinde tüm sektörlerin GSYH büyümesine pozitif katkı sunduğu görüldü. Bu dönemde hizmetler sektörü büyümeye 3,3 puan ile en yüksek katkıyı verirken, sanayi sektörü de GSYH artışına 2,5 puan katkı sağladı. Yılın ilk çeyreğinde tarım ve inşaat sektörlerinin büyümeye katkısı da 0,2'şer puan düzeyinde gerçekleşti.

Üretim Yöntemiyle GSYH'ye Katkı*
(yıllık, % puan)

Harcamalar Yöntemiyle Büyümeye Katkılar (2009 zincirlenmiş hacim endeksi)

	2018					2019					2020					2021
	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	
Tüketim	1,2	-1,4	0,2	2,0	4,9	1,5	3,3	-6,0	5,1	5,7	2,2	4,7				
Özel	0,3	-2,4	-0,3	1,2	4,7	0,9	2,8	-5,6	5,0	4,7	1,9	4,5				
Kamu	0,9	1,0	0,5	0,8	0,3	0,6	0,5	-0,3	0,1	1,0	0,3	0,2				
Yatırım	-0,1	-4,2	-6,5	-3,8	0,2	-3,5	-0,1	-1,7	5,0	2,6	1,6	2,9				
Stok Değişimi	-1,8	-6,7	-1,2	2,4	6,8	0,6	5,7	5,2	5,3	-1,9	3,4	-1,5				
Net İhracat	3,6	9,8	5,8	0,5	-5,5	2,4	-4,5	-7,9	-9,1	-0,6	-5,5	1,1				
İhracat	2,1	2,1	1,5	1,2	0,2	1,2	-0,5	-9,4	-5,9	0,0	-3,9	0,8				
İthalat	1,6	7,7	4,4	-0,7	-5,7	1,2	-4,0	1,5	-3,3	-0,6	-1,5	0,2				
GSYH	3,0	-2,6	-1,7	1,0	6,4	0,9	4,5	-10,3	6,3	5,9	1,8	7,0				

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(*) vergi ve sübvansiyonlar hariç.

Kaynak: Datastream, TÜİK

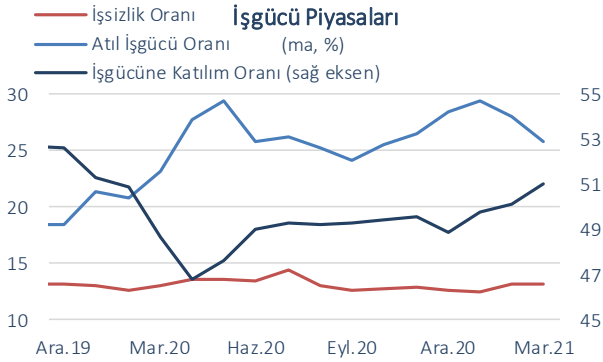
Beklentiler...

Türkiye ekonomisi 2021'in ilk çeyreğinde, yurt içi talebin güçlü seyretmesinin yanı sıra küresel ekonomik aktivitedeki toparlanmaya bağlı olarak dış talebin iyileşmesinin desteğiyle yüksek bir büyüme performansı sergiledi. Uygulanan tam kapanma tedbirlerine rağmen yılın ikinci çeyreğinde de geçtiğimiz yılın aynı döneminin yarattığı düşük bazın etkisiyle yüksek bir büyüme rakamı bekleniyor. İzleyen dönemde ise, salgının ve aşılama çalışmalarının seyri ve bu seyrin hizmetler sektörüne yansımaları ekonomik aktivite üzerinde belirleyici olacak. Enflasyon ve kur gelişmeleri de büyüme performansı açısından yakından izlenecek.

Türkiye Ekonomisi - Arz ve Talep Göstergeleri

İşsizlik oranı Mart'ta %13,1 oldu.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı Mart ayında bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %13,1 oldu. İstihdam edilen kişi sayısı aylık bazda 550 bin kişi artış kaydetti. Bu dönemde istihdamın sanayi ve inşaat sektöründe arttığı, hizmetler sektöründe azaldığı gözlemlendi. Mart ayında işgücüne katılma oranı da 0,9 puan artarak %51 ile Şubat 2020'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücü toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranını ifade eden atıl işgücü oranı aylık bazda 2,3 puan azalarak %25,8 seviyesine indi. Söz konusu oran Ocak 2021'de %29,4 düzeyine kadar çıkmıştı.

Sanayi üretimi ilk çeyrekte yıllık bazda %12,3 yükseldi.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi düşük baz etkisine de bağlı olarak Mart ayında yıllık bazda %16,6 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Bu dönemde mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi de aylık bazda %0,7 arttı. Böylece, 2021'in ilk çeyreğinde takvim etkisinden arındırılmış endekste yıllık yükseliş %12,3 olurken, mevsimsellikten arındırılmış verilere göre sanayi üretimi bir önceki çeyreğe kıyasla %2,6 genişledi. Yıllık bazda imalat sanayii üretiminde kaydedilen artışa 2,7 puan ile en yüksek katkıyı tekstil ürünleri imalatı sağlarken, onu 1,7 puanlık katkı ile motorlu kara taşıtları imalatı izledi. Nisan ayında %76,2 ile pandemiyin başlangıcından bu yana gördüğü en yüksek seviyeye çıkan mevsimsellikten arındırılmış imalat sanayii kapasite kullanım oranı (KKO), Mayıs'ta aylık bazda 1 puan gerileyerek %75,2 oldu.

İmalat PMI Mayıs ayında eşik değerine altına indi.

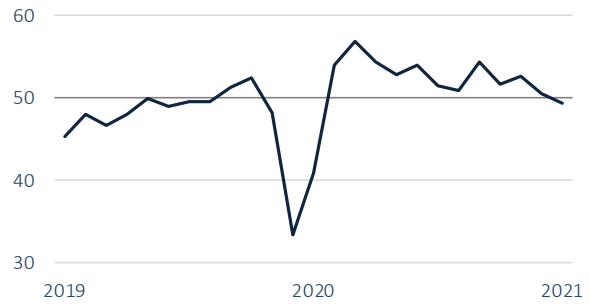
Yurt içinde Nisan ayında 50,4 olan imalat PMI verisi Mayıs'ta uygulanan kısıtlama önlemlerinin etkisiyle eşik değerine altına gerileyerek 49,3 oldu. Böylece endeks, imalat sektöründe Mayıs 2020'den bu yana ilk kez daralmaya işaret etti. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, Mayıs'ta uygulanan kısıtlama önlemleri sebebiyle yeni siparişlerin ve üretimin gerilediği, son 4 aydır genişleyen yeni ihracat siparişlerinin bu ayda yeniden daralmaya başladığı görüldü. Bu dönemde istihdam artışının ise son 12 ayın en düşük hızında da olsa sürdüğü gözlemlendi.

Perakende satış hacmi Mart'ta aylık bazda %5,1 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi Mart ayında yıllık bazda %19,2 yükseldi. Bu dönemde gıda dışı satışlar %36,9 artarken; gıda, içecek ve tütün satışları %0,8 ile sınırlı geriledi. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre perakende satış hacmi Mart'ta aylık bazda %5,1 artış kaydetti.

İmalat Sanayi PMI

(eşik düzey=50)

Konut satışları Nisan'da düşük bazın etkisiyle hızlı yükseldi.

Pandemiyin etkilerinin yoğun olarak hissedildiği Nisan 2020'nin oluşturduğu düşük bazın etkisiyle bu yılın Nisan ayında konut satışları yıllık bazda %124,1 artış kaydetti. Bu dönemde yıllık bazda %2,5 ile sınırlı yükselen ipotekli konut satışlarının toplam konut satışları içindeki payı %18,3 olarak gerçekleşti. Diğer konut satışlarındaki %204,9 oranındaki yükseliş toplam satışları destekleyen ana etken oldu. Yılın ilk dört aylık döneminde ise konut satışları yıllık bazda %6,5 geriledi. Öte yandan, konut fiyatları endeksi Mart ayında yıllık bazda %32 artarak 2020 yılının başından bu yana gözlenen artış eğilimini sürdürdü. Konut fiyatlarındaki yıllık reel artış %13,6 düzeyinde gerçekleşti.

Yurt içinde beyaz eşya satışlarındaki güçlü seyir devam ediyor.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği'nin verilerine göre, altı ana beyaz eşya ürün grubunda yurt içi satışlar Nisan'da yıllık bazda %54 arttı. Bu dönemde ihracat hacmi de geçtiğimiz yılın aynı ayının oluşturduğu düşük bazın etkisiyle %176 genişledi. Böylece, Ocak-Nisan döneminde yıllık bazda yurt içi satışlar %43, ihracat %48 yükseldi. Sektörün en büyük ihracat pazarı konumundaki Avrupa bölgesinde aşılama çalışmalarının hızlanmasının ve kısıtlama önlemlerinin gevşetilmesinin beyaz eşya satışlarına olumlu yönde yansıtıldığı görülüyor.

Nisan ayında düşük baz etkisi yurt içi otomotiv sektöründe de belirgin şekilde hissedildi. Otomotiv Sanayii Derneği verilerine göre, otomotiv üretimi Nisan'da yıllık bazda 8 katın üzerinde genişledi. Aynı dönemde adet bazında otomotiv ihracatı da 6 katın üzerinde yükseldi. Yılın ilk 4 aylık döneminde toplam otomotiv üretimi %28,1, adet bazında ihracat da %18,2 artış kaydetti. Bu dönemde ticari araç grubunda üretim ve adet bazında ihracatın sırasıyla %51,7 ve %36,2 oranında hızlı genişlemesi dikkat çekti.

Tüketici güveni son iki yılın en düşük seviyelerinde...

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre 0,3 puan gerileyerek 107,1 seviyesine inince de 100 eşik değerinin üzerindeki seyrini art arda 10. ayda da sürdürdü. Alt endeksler itibarıyla bakıldığında Mayıs ayında gelecek üç aydaki ihracat siparişi beklentisinde Nisan'a göre iyileşme, gelecek üç aya ilişkin istihdam beklentisinde ise bir miktar bozulma görüldü. Öte yandan, sektörel güven endeksleri Mayıs ayında karışık bir görünüm sundu. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre hizmetler ve perakende ticaret sektörü güven endeksleri aylık bazda sırasıyla %1,1 ve %2,1 gerilerken, inşaat sektörü güven endeksi %3 yükseldi.

Mayıs'ta mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi aylık bazda %3,6 azalarak 77,3 düzeyine indi. Böylece endeks son iki ayda %10,8 gerileyerek Mayıs 2019'dan bu yana en düşük seviyesine indi.

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Dış ticaret açığı Nisan'da %33,2 azaldı.

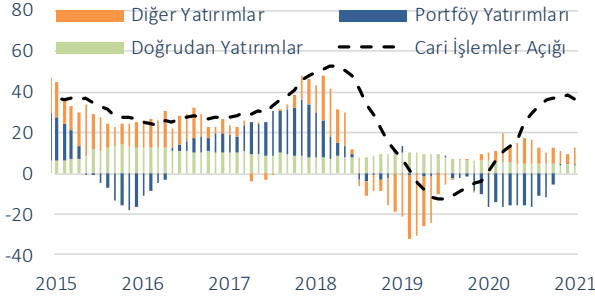
TÜİK verilerine göre Nisan ayında ihracat hacmi düşük baz etkisiyle geçen yılın aynı ayına göre %109,2 oranında artarak 18,8 milyar USD olurken, ithalat hacmi %61,1 genişleyerek 21,8 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Böylece, Nisan 2021'de dış ticaret açığı yıllık bazda %33,2 oranında daralarak 3,1 milyar USD oldu. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı Nisan 2020'deki %66,2 düzeyinden %86'ya yükseldi. Ocak-Nisan döneminde dış ticaret açığı geçen yılın aynı dönemine göre %19,7 azalarak 14,1 milyar USD oldu.

Mart'ta cari denge 3,3 milyar USD açık verdi.

Cari açık Mart ayında 3,3 milyar USD ile 3,8 milyar USD olan piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın aynı ayında cari işlemler açığı pandeminin etkilerinin belirginleşmesiyle 5,5 milyar USD seviyesine yükselmisti. Bu çerçevede, Mart 2021'de geçtiğimiz yılın aynı ayının yarattığı baz etkisinin de katkısıyla parasal olmayan altın ithalatındaki düşüşün yanı sıra ihracat hacminde kaydedilen yükselişle ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı yıllık bazda %32,1 daralarak 3 milyar USD'ye geriledi. Ayrıca, yine düşük bazdan kaynaklanmak üzere, taşımacılık ve seyahat gelirlerindeki artışla birlikte hizmetler dengesi kaynaklı girişler yıllık bazda %95,2 yükseldi. Böylece, cari işlemler açığı 2021 yılının ilk çeyreğinde de yıllık bazda %12,1 azalarak 7,8 milyar USD'ye geriledi. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık Mart itibarıyla 36,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Cari Açığın Finansmanı

(12 aylık kümülatif, milyar USD)

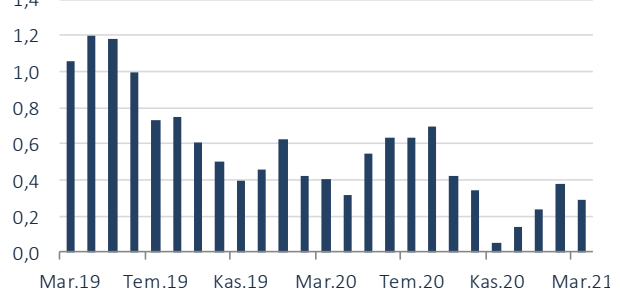
Doğrudan yatırımlar Mart ayında geriledi.

Şubat ayında 763 milyon USD düzeyinde gerçekleşen yurt

içine yönelik net doğrudan yatırımlar, Mart ayında 363 milyon USD seviyesine geriledi. Bu dönemde sermaye yatırımları aylık bazda 94 milyon USD azalışla 388 milyon USD'ye gerilerken, yurt dışı yerleşiklerin gayrimenkul yatırımlarındaki sınırlı yükselişin sürdüğü izlendi. Mart ayında yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'ye yönelik doğrudan yatırımlarında imalat sektörlerinden ulaşım araçları ile bilgisayarlar, elektrik-elektronik ve optik ürünlerin imalatı, hizmetler sektörlerinden bilgi ve iletişim sektörü öne çıktı. Yılın ilk çeyreğinde net doğrudan yatırımlar kaleminde yıllık bazda %35 düşüşle 1,4 milyar USD düzeyinde giriş kaydedildi.

Net Doğrudan Yatırımlar

(3 aylık hareketli ortalama, milyar USD)

Portföy yatırımları...

Mart ayında portföy yatırımları kaleminde 5,7 milyar USD'lik net sermaye çıkışı kaydedildi. Bu dönemde, genel hükümetin yurt dışında ihraç etmiş olduğu eurobondlara ilişkin gerçekleştirdiği 3,6 milyar USD'lik geri ödemeler portföy yatırımlarındaki çıkışta önemli rol oynadı. Ayrıca, para politikasında değişikliğe gidileceğine yönelik beklentilerin risk iştahını baskılamasının etkisiyle yurt dışı yerleşikler Mart ayında hisse senedi ve DİBS piyasalarında sırasıyla 1 milyar USD'lik ve 915 milyon USD'lik net satış gerçekleştirdi. 2021 yılı başında gerçekleşen girişlerin katkısıyla portföy yatırımları kaleminde yılın ilk çeyreğinde gerçekleşen net çıkış 596 milyon USD oldu.

Diğer Yatırımlar...

Mart ayında diğer yatırımlarda 941 milyon USD'lik net sermaye girişi kaydedildi. Yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatlarında 1,1 milyar USD tutarında net artış

Türkiye'ye Net Sermaye Hareketleri

	12 aylık kümülatif veriler		Finansmandaki Payı (%)	
	Aralık 2020	Mart 2021	Aralık 2020	Mart 2021
Cari İşlemler Dengesi	-37.264	-36.192	-	-
Sermaye ve Finans Hesabı Net Giriş	7.059	12.414	-	-
-Doğrudan Yatırımlar	4.637	3.916	10,4	10,8
-Portföy Yatırımları	-5.485	294	-	0,8
-Diğer Yatırımlar	7.946	8.251	17,9	22,8
-Diğer	-39	-47	-	-
Net Hata ve Noksan	-1.657	6.765	-	18,7
Rezervler⁽¹⁾	31.862	17.013	71,7	46,9

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

yaşanırken, yurt dışı yerleşik kişilerin yurt içindeki efektif ve mevduat varlıklarındaki 838 milyon USD'lik yükseliş dikkat çekti. Öte yandan, Mart ayında yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarındaki 3,6 milyar USD'lik net artış kaynaklı yurtdışına para çıkışı diğer yatırımlar kalemindeki yükselişi sınırladı.

Mart'ta bankalar ve diğer sektörler yurt dışından toplamda sırasıyla 374 milyon USD ve 202 milyon USD net kredi kullanımı gerçekleştirdi. 12 aylık kümülatif verilere göre, uzun vadeli borç çevirme oranı Mart'ta bankacılık sektöründe %86, diğer sektörlerde %84 oldu. Ayrıca, yurt dışından sağlanan ticari krediler 2,2 milyar USD ile bir yıldan uzun sürenin en yüksek seviyesine ulaştı.

Rezerv varlıklar 6,2 milyar USD azaldı.

Mart ayında rezerv varlıklar 6,2 milyar USD gerilerken, Ocak-Mart döneminde rezervlerdeki azalış 1,7 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, Mart'ta net hata ve noksan kaleminde 1,6 milyar USD tutarında sermaye girişi gözlemlendi. Böylece, net hata ve noksan kaleminde yılın ilk çeyreğinde kaydedilen giriş 6,9 milyar USD düzeyine ulaştı.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan öncü dış ticaret verilerine göre, Mayıs'ta ihracat hacmi yıllık bazda %65,5 oranında genişleyerek 16,5 milyar USD olurken, ithalat hacmi %54 artışla 20,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, bu dönemde dış ticaret açığı %20,7 genişleyerek 4,1 milyar USD oldu. İhracat pazarlarımızın ekonomik aktivitelerinde gözlenen canlı seyrin etkisiyle ihracat hacminin yüksek seviyelerde seyretmesi cari dengeyi destekliyor. Yurt içinde 29 Nisan-17 Mayıs döneminde uygulamaya konulan tam kapanma önlemlerinin etkisiyle azalan koronavirüs vaka sayısının önümüzdeki dönemde turizm sektörüne de olumlu yansımaları, sektör açısından 2021 yılının geçen yıla kıyasla daha olumlu geçmesi bekleniyor. Öte yandan, Rusya'nın Türkiye'ye uçuş yasağının 21 Haziran'a kadar uzatılması kararının turizm gelirleri üzerinde baskı yaratacağı düşünülüyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Mart 2021	Ocak - Mart 2020	Ocak - Mart 2021	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-3.329	-8.841	-7.769	-12,1	-36.192
Dış Ticaret Dengesi	-2.959	-9.616	-6.951	-27,7	-35.201
Hizmetler Dengesi	767	3.458	1.867	-46,0	7.558
Seyahat (net)	742	2.694	1.843	-31,6	8.329
Birincil Gelir Dengesi	-1.184	-2.375	-2.894	21,9	-9.233
İkincil Gelir Dengesi	47	-308	209	-	684
Sermaye Hesabı	-2	-13	-21	61,5	-47
Finans Hesabı	-1.774	-10.358	-872	-91,6	-29.474
Doğrudan Yatırımlar (net)	-363	-2.077	-1.356	-34,7	-3.916
Portföy Yatırımları (net)	5.699	6.375	596	-90,7	-294
Net Varlık Edinimi	-140	3.408	-591	-	-3.750
Net Yükümlülük Oluşumu	-5.839	-2.967	-1.187	-60,0	-3.456
Hisse Senetleri	-1.033	-2.083	-1.812	-13,0	-3.984
Borç Senetleri	-4.806	-884	625	-	528
Diğer Yatırımlar (net)	-941	1.867	1.562	-16,3	-8.251
Efektif ve Mevduatlar	1.696	-1.833	1.504	-	-15.547
Net Varlık Edinimi	3.590	-645	7.940	-	7.548
Net Yükümlülük Oluşumu	1.894	1.188	6.436	441,8	23.095
Merkez Bankası	1	-8	1.378	-	14.047
Bankalar	1.893	1.196	5.058	322,9	9.048
Yurt Dışı Bankalar	1.055	614	4.135	573,5	9.549
Yabancı Para	1.775	-1.285	3.222	-	6.372
Türk Lirası	-720	1.899	913	-51,9	3.177
Yurt Dışı Kişiler	838	582	923	58,6	-501
Krediler	-436	3.277	286	-91,3	5.173
Net Varlık Edinimi	4	25	379	1.416,0	-927
Net Yükümlülük Oluşumu	440	-3.252	93	-	-6.100
Bankacılık Sektörü	374	-2.273	-232	-89,8	-3.032
Bankacılık Dışı Sektörler	202	-925	609	-	-2.425
Ticari Krediler	-2.200	430	-231	-	2.116
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-1	-7	3	-	7
Rezerv Varlıklar (net)	-6.169	-16.523	-1.674	-89,9	-17.013
Net Hata ve Noksan	1.557	-1.504	6.918	-	6.765

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçesi Nisan'da 16,9 milyar TL açık verdi.

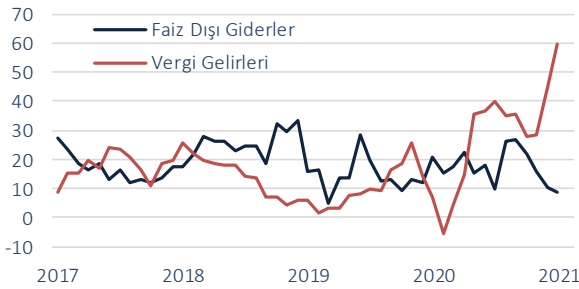
Mart ayında 23,8 milyar TL fazla veren merkezi yönetim bütçesi Nisan ayında 16,9 milyar TL düzeyinde açık verdi. Bu dönemde bütçe gelirleri yıllık bazda %43,8 artarken, bütçe harcamaları %2,1 ile sınırlı bir yükseliş kaydetti. Pandemi etkisinin yoğun bir şekilde hissedildiği geçtiğimiz yılın Nisan ayında merkezi yönetim bütçe açığı 43,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşmişti. Nisan 2020'de 26,2 milyar TL açık veren faiz dışı denge de bu yılın aynı döneminde 1,7 milyar TL fazla verdi.

Yılın ilk dört ayı itibarıyla bütçe gelirleri ve harcamaları sırasıyla %36,4 ve %9,7 oranında arttı. Bu dönemde bütçe fazlası 5,9 milyar TL, faiz dışı fazla da 73,4 milyar TL oldu.

Nisan'da vergi gelirleri yıllık bazda %55,4 oranında arttı.

Vergi gelirleri Nisan'da yıllık bazda %55,4 artarak 76,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde ithalde alınan KDV ve gelir vergisi gelirlerindeki yükselişler öne çıktı. TL'deki değer kaybının da etkisiyle ithalde alınan KDV yıllık bazda 11,4 milyar TL artarak 19 milyar TL oldu. Özel tüketim vergisi (ÖTV) gelirleri de yıllık bazda %25,4 artarak bütçe gelirlerine önemli katkı sağladı. Bu dönemde ÖTV gelirlerinin %30'unu oluşturan motorlu taşıtlar vergisi gelirleri yıllık bazda %275 artış kaydetti. Kurumlar vergisi gelirlerindeki olumlu görünüm Nisan ayında da sürdü. Kurumlar vergisi gelirleri bu dönemde yıllık bazda %200'den fazla artış sergiledi. Böylece, yılın ilk dört ayı itibarıyla toplam vergi geliri hedefinin %36'sına ulaşıldı.

Faiz Dışı Bütçe Giderleri ve Vergi Gelirleri
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

Vergi dışı gelirler Nisan'da yıllık bazda %8,4 artarak 17,5 milyar TL olurken, Ocak-Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %11,2 yükselerek 106,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Cari transferler Nisan'da geriledi.

Nisan'da sermaye ve personel giderleri bütçe harcamalarını artırdı. Bu dönemde sermaye giderleri, gayrimenkul sermaye ve üretim giderleri kalemindeki hızlı yükselişin etkisiyle yıllık bazda %128 oranında artarken, personel giderleri de yıllık bazda %19,2 oranında artış kaydetti.

Nisan'da cari transferler kalemi ise hem aylık hem yıllık bazda geriledi. Cari transferler, sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki düşüşün etkisiyle bir önceki yılın aynı dönemine göre %49,1 oranında geriledi. Öte yandan, cari transferlerin tarımsal destekleme ödemeleri ve hanehalkına yapılan transferler alt kalemleri yıllık bazda artış kaydederek toplam 4,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Bu dönemde faiz giderlerindeki yükseliş yıllık bazda %9 düzeyinde gerçekleşti. İç borç faiz ödemelerinde yıllık bazda gerileme kaydedilirken, dış borç faiz ödemelerinin %46,1 arttığı görüldü.

Beklentiler...

Nisan'da açık veren bütçe dengesi yılın ilk dört ayı itibarıyla nispeten olumlu görünümünü korudu. 12 aylık kümülatif verilere göre de bütçe açığı Nisan ayında 94,1 milyar TL ile Ağustos 2019'dan bu yana en düşük seviyesine geriledi. 2021 yılsonu için merkezi yönetim bütçe açığı hedefi 245 milyar TL düzeyinde bulunuyor. Son dönemde salgına karşı alınan kısıtlayıcı önlemlerin ekonomik aktivite üzerinde yarattığı baskının yanı sıra salgının ve iç talebin önümüzdeki dönemdeki seyrinin yılın geri kalanında bütçe görünümü üzerinde belirleyici olmaya devam etmesini bekliyoruz.

Kamu Maliyesi Raporu...

Hazine ve Maliye Bakanlığı 12 Mart'ta açıklanan Ekonomi Reform Paketi'nin hedefleri arasında yer alan ve üçer aylık dönemler halinde açıklanacak Kamu Maliyesi Raporu'nun ilkinin 31 Mayıs'ta yayımlandı. Bütçe uygulama sonuçlarını, maliye politikası gelişmelerini ve hedeflerini içeren Rapor'da baz senaryoya göre yılsonunda bütçe açığının GSYH'ye oranının %3,5 olması bekleniyor. Söz konusu oranın salgının etkisinin zayıfladığı iyimser senaryo varsayımı altında %2,7 olacağı, aksi bir varsayımına sahip kötümser senaryoda ise %4,6 düzeyinde gerçekleşeceği öngörüldü.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Nisan		%	Ocak-Nisan		%	2021 Bütçe Gerç./ Bütçe	
	2020	2021		Değişim	2020		2021	Değişim
Harcamalar	108,4	110,7	2,1	393,8	432,0	9,7	1.346,1	32,1
Faiz Harcamaları	17,0	18,6	9,0	55,3	67,5	22,1	179,5	37,6
Faiz Dışı Harcamalar	91,4	92,1	0,8	338,5	364,5	7,7	1.166,6	31,2
Gelirler	65,2	93,8	43,8	321,0	437,9	36,4	1.101,1	39,8
Vergi Gelirleri	49,1	76,3	55,4	225,2	331,4	47,2	922,7	35,9
Diğer Gelirler	16,1	17,5	8,4	95,8	106,5	11,2	178,4	59,7
Bütçe Dengesi	-43,2	-16,9	-60,8	-72,8	5,9	-	-245,0	-
Faiz Dışı Denge	-26,2	1,7	-	-17,5	73,4	-	-65,5	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Enflasyon

TÜFE Mayıs'ta beklentilerin altında kaldı.

Mayıs ayında TÜFE aylık bazda %0,89 oranında artarak piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Mayıs'ta TÜFE'nin Reuters anketine göre %1,46, TCMB beklenti anketine göre de %1,27 oranında artması bekleniyordu. Hızlı yükseliş eğilimi Mayıs ayında da devam eden Yİ-ÜFE bu dönemde aylık bazda %3,92 artış kaydetti.

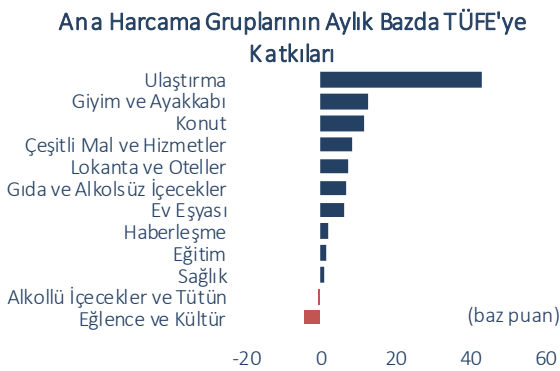
Yıllık TÜFE enflasyonu %16,59 oldu.

7 aydır aralıksız biçimde yükseliş kaydeden yıllık TÜFE enflasyonu Mayıs ayında %16,59 düzeyine inerek TCMB'nin yıllık enflasyonda zirvenin Nisan ayında görülmüş olduğu beklentisiyle uyumlu yönde hareket etti. Diğer taraftan, yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu yükselişini sürdürerek %38,33 ile son 2,5 yılın zirvesine çıktı.

Mayıs (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2020	2021	2020	2021
Aylık	1,36	0,89	1,54	3,92
Yılsonuna Göre	4,57	6,39	6,15	17,34
Yıllık	11,39	16,59	5,53	38,33
Yıllık Ortalama	12,10	14,13	9,14	22,24

Ulaştırma fiyatlarında hızlı artış...

Mayıs ayında 12 ana harcama grubundan 10'unda fiyatlar aylık bazda artış kaydetti. Küresel piyasalarda petrol fiyatlarında kaydedilen yükselişin yanı sıra salgın tedbirlerinin gevşetilmesiyle birlikte yurt içi ulaştırma ücretlerinde görülen artışların etkisiyle ulaştırma grubu aylık TÜFE'yi 39 baz puan arttırdı. Önceki aylarda enflasyonu belirgin biçimde yükselten gıda fiyatlarının enflasyon üzerindeki etkisinin mevsimsel faktörlerin de desteğiyle Mayıs ayında azaldığı görüldü. Eğlence ve kültür ile alkollü içecekler ve tütün gruplarında kaydedilen fiyat düşüşleri aylık TÜFE enflasyonunu sınırlı düzeyde de olsa aşağı yönlü etkiledi.

Yıllık bazda bakıldığında ulaştırma grubu, fiyatların en hızlı artış kaydettiği ana harcama grubu olmayı sürdürdü. Mayıs'ta fiyatların geçen yılın aynı ayına kıyasla %28,39 oranında arttığı ulaştırma grubu yıllık TÜFE enflasyonunu 417 baz puan yükseltti. Yıllık enflasyonu en fazla arttıran harcama grubu ise 436 baz puan ile fiyatları önceki aylarda hızlı yükselen gıda ve alkolsüz içecekler grubu oldu.

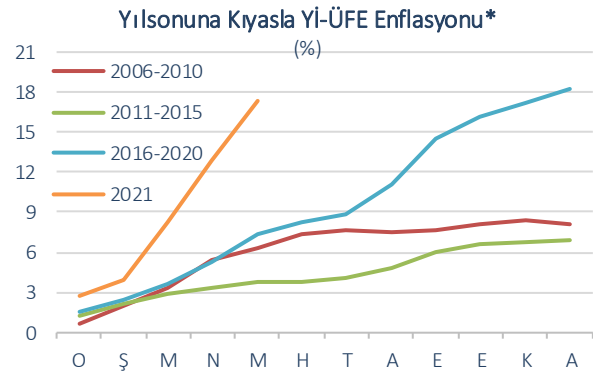
Çekirdek enflasyon göstergeleri...

TCMB tarafından yakından takip edilen B ve C çekirdek enflasyon göstergelerinde yıllık artışlar Mayıs ayında manşet enflasyonun üzerindeki seyrini sürdürdü. Bu dönemde, B (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE) ve C (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) çekirdek enflasyon göstergelerindeki yıllık artışlar sırasıyla %17,49 ve %16,99 oldu. Çekirdek enflasyon göstergelerindeki yukarı yönlü seyir manşet enflasyonun izleyen dönemde yüksek seyreceğine işaret ediyor.

Yİ-ÜFE enflasyonundaki artış sürüyor.

TL'deki değer kaybının yanı sıra küresel ekonomik aktivitedeki toparlanmanın emtia fiyatlarını arttırmaya devam etti. Bu dönemde ana sanayi gruplarından aramalı ve enerjide fiyatların aylık bazda %5'in üzerinde artış kaydetmesi, üretici tarafında maliyet artışlarının genele yayılmasına neden oldu. Sektörler itibarıyla bakıldığında Mayıs'ta eczacılık haricindeki tüm sektörlerde fiyatların aylık bazda yükseldiği, ana metaller ile kok ve rafine petrol ürünlerinde aylık fiyat artışlarının çift hanelere yaklaştığı görüldü.

Emtia kullanımının yüksek olduğu sektörlerde yıllık fiyat artışları önemli seviyelere ulaşmış durumda. Mayıs ayında ham petrol ve doğalgaz ile kok ve rafine petrol ürünleri sektörlerinde yıllık artışlar sırasıyla %218 ve %167 düzeyine ulaşırken, ana metallerde söz konusu artış %85 olarak gerçekleşti. Diğer taraftan, %38,33 düzeyindeki yıllık Yİ-ÜFE artışının 13,2 puanı ana metaller ve gıda sektörlerindeki fiyat artışlarından kaynaklandı.

Beklentiler...

Mayıs'ta aylık TÜFE enflasyonunun beklentilerin oldukça altında kalması olumlu bir gelişme olarak not edilmekle birlikte, izleyen döneme ilişkin belirsizliklerin sürdüğü görülüyor. Küresel emtia fiyatlarında gelen yüksek seviyeler ile önde gelen merkez bankalarının erken sıkılaştırma olasılığının tartışıldığı bir ortamda finansal piyasalarda yaşanan oynaklıklar enflasyon üzerindeki risklerin sürmesine neden oluyor. Salgına karşı alınan tedbirlerde normalleşmenin ardından fiyatları baskı altında kalan sektörlerde de fiyat artışlarının gündeme gelebileceği düşünülüyor.

(* Verilen dönemlerde ilgili aylardaki yılsonuna göre fiyat değişimlerinin ortalaması alınmıştır.)

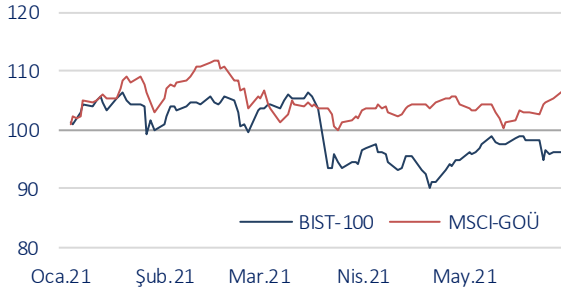
	30.Nis	31.May	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	414	407	-7 bp ▼
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%18,08	%18,78	70 bp ▲
BIST-100	1.398	1.420	%1,6 ▲
USD/TL	8,2920	8,4768	%2,2 ▲
EUR/TL	9,9820	10,3641	%3,8 ▲
Döviz Sepeti*	9,1370	9,4204	%3,1 ▲

(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Yurt içi piyasaların seyrinde küresel ve jeopolitik gelişmeler etkili oldu.

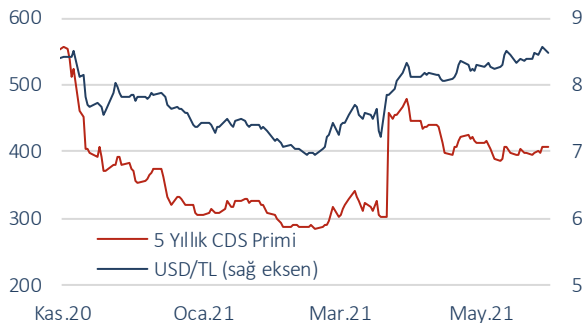
Mayıs ayının 2. haftasında ABD’de beklentilerin üzerinde açıklanan enflasyon oranı Fed’in öngörülenden daha erken faiz artışına gidebileceği yönündeki endişeleri artırarak küresel piyasaları olumsuz etkiledi. Bazı Fed üyelerinin varlık alım hızının yavaşlatılmasını tartışmaya başlamak için önümüzdeki toplantıları işaret etmesi de küresel risk algısı üzerinde baskı oluştururken, Fed’in genişleyici para politikasına devam etme kararlılığına yönelik ifadeleri piyasaları destekledi. MSCI gelişmekte olan ülkeler borsa endeksi Mayıs ayında aylık bazda %2,1 artış kaydetti.

BIST-100 ve GOÜ Borsaları Endeksi
(31.12.20=100)

Mayıs ayında küresel gelişmelerin yanı sıra jeopolitik gelişmelerin de etkisiyle yurt içi piyasalarda karışık bir görünüm izlendi. Ay boyunca dalgalı bir seyir izleyen BIST-100 endeksi, Mayıs ayını bir önceki aya göre %1,6 artışla 1.420 puandan tamamladı. Mart ayındaki hızlı artışının ardından Nisan’da azalma eğilimi sergileyen Türkiye’nin 5 yıllık CDS risk primi finansal piyasalarda artan oynaklıkla birlikte Mayıs ayı boyunca dalgalanarak ay sonunda 407 baz puan oldu. Mayıs ayında aylık bazda %2,2 artan USD/TL kuru, Haziran başında TCMB’nin önümüzdeki aylarda faiz indirimine gidebileceği yönündeki endişelerin etkisiyle yeni tarihi yüksek seviyelerini test etti.

USD/TL ve CDS Primi

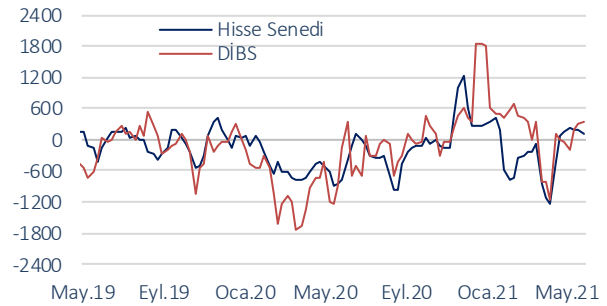
TCMB yılın ilk Finansal İstikrar Raporu’nu yayımladı.

TCMB 28 Mayıs’ta yılın ilk Finansal İstikrar Raporu’nu yayımladı. Raporda salgın dönemine özgü tedbir ve teşviklerle güçlü seyreden kredi büyümesinin son dönemde finansal koşullardaki sıkılaştırmanın etkisiyle zayıflamaya başladığı, enflasyon ve makroekonomik istikrar açısından yakından takip edilen bireysel kredi gelişmelerinde mevcut ılımlı eğilimlerin korunmasının önem arz ettiği belirtildi. Ayrıca, dış talepteki iyileşmenin, altın ithalatındaki düşüşün ve yavaşlayan kredilerin etkisiyle cari işlemler dengesinde görülen iyileşmenin önümüzdeki dönemde devam etmesinin öngörüldüğü bildirildi. Raporda sıkı parasal duruşun enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve finansal piyasa gelişmeleri açısından dışal ve geçici oynaklıklara karşı önemi yineleni. Nisan ve Mayıs aylarında politika faizini değiştirmeyerek %19 seviyesinde tutan TCMB’nin bir sonraki toplantısı 17 Haziran tarihinde gerçekleştirilecek.

Yurt dışı yerleşiklerin menkul kıymet portföyü...

TCMB tarafından açıklanan menkul kıymet istatistiklerine göre, hisse senedi ve tahvil piyasalarında Mart ve Nisan aylarındaki yabancı sermaye çıkışının ardından, Mayıs ayında ılımlı sermaye girişi kaydedildiği görülüyor. 28 Mayıs itibarıyla, yurt dışı yerleşikler kur ve fiyat hareketlerinden arındırılmış olarak hisse senedi piyasasında toplam 197 milyon USD, DİBS piyasasında ise 386 milyon USD net alım gerçekleştirdi. Bu dönemdeki gelişmelerle birlikte, 2020 yılsonundan bu yana hisse senedi piyasasında yabancı sermaye çıkışı 1,7 milyar USD seviyesine gerilerken, bu dönemde DİBS piyasasında toplam sermaye girişi 988 milyon USD düzeyine yükseldi.

Yurt Dışı Yerleşiklerin Net Portföy Hareketleri
(akım, 3 haftalık hareketli toplam, milyon USD)

“Nefes Kredi Paketi” açıklandı.

TOBB ve Kredi Garanti Fonu (KGF) işbirliğinde, KOBİ’lere finansman sağlayacak Nefes Kredisi 1 Haziran itibarıyla uygulanmaya başlandı. Kredi paketi ile yıllık cirosu 10 milyon TL’nin altında olan ve 2020 cirosunda bir önceki yıla göre %25 kayıp yaşayan firmalara işletme sermayesi finansmanı sağlanacak. Buna göre, 2020 yılı cirosu 1 milyon TL’yi aşmayan KOBİ’lerin azami 50 bin TL, cirosu 1 ila 10 milyon TL arasında olan KOBİ’lerin ise azami 200 bin TL kredi kullanabileceği belirtildi. Hazine ve Maliye Bakanlığı, KGF kredisinde faiz oranının yıllık %17,5 seviyesinde olacağını açıkladı.

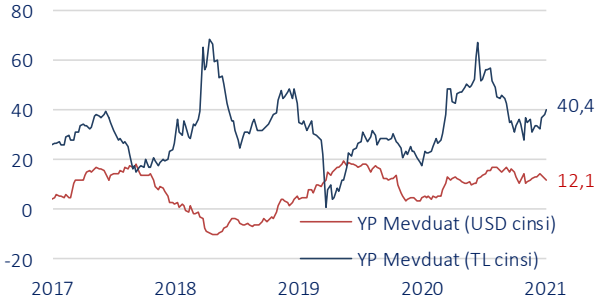
Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan katıldığı Türkiye Bankalar Birliği’nin Genel Kurul toplantısında salgının başından itibaren merkezi yönetim bütçesinden 79 milyar TL büyüklüğünde destek verildiğini, bu desteğin yılsonunda 109 milyar TL’ye ulaşmasını öngördüklerini ifade etti.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

Mevduat hacmi yıllık bazda %29,3 arttı.

BDDK tarafından yayımlanan Haftalık Bülten verilerine göre, 28 Mayıs itibarıyla mevduat hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %29,3, 2020 sonuna göre de %11,2 oranında artarak 3.841 milyar TL oldu. Mevduat hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış ise %14,8 seviyesinde gerçekleşti. 28 Mayıs itibarıyla YP mevduat hacmi döviz kurlarındaki artışın etkisiyle yıllık bazda %40,4 ile hızlı genişlerken, YP mevduat hacmindeki yıllık artış USD bazında %12,1 düzeyinde gerçekleşti. 28 Mayıs itibarıyla TP mevduat hacmi 2020 sonuna göre %9,9 yükselirken, aynı dönemde USD cinsi YP mevduat hacmi %2,6 oranında daraldı. 1 Haziran'da Resmi Gazete'de yayımlanan kararla, TL mevduat hesaplarından alınan stopajda Ekim 2020'de uygulanmaya başlanan ve vade süresine göre farklılık gösteren vergi indirimleri Haziran ve Temmuz aylarını kapsayacak şekilde uzatıldı.

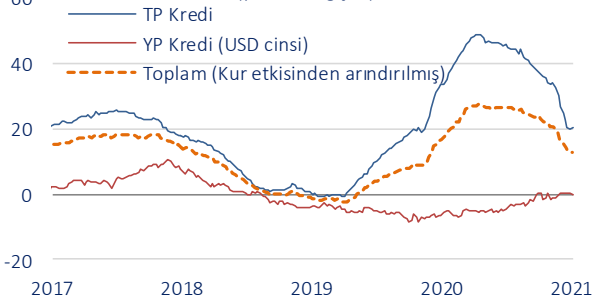
YP Mevduat Hacmi
(yıllık % değişim)

TP kredilerin artış hızındaki ivme kaybı sürüyor.

Bankacılık sektörünün toplam kredi hacmi 28 Mayıs itibarıyla yıllık bazda %21,9 artarak 3.850 milyar TL oldu. Kur etkisinden arındırıldığında ise, söz konusu artış %12,8 düzeyinde gerçekleşti. Yılbaşından bu yana düşüş eğiliminde olan yıllık TP kredi büyümesi 28 Mayıs itibarıyla %20,3 olurken, YP kredi hacmi döviz kurlarındaki artışın da etkisiyle %24,9 genişledi. Yılsonuna göre değerlendirildiğinde TP kredi hacmi %2,8 oranında artarken, USD cinsi YP kredi hacmi %1,5 artış kaydetti.

Kredi Hacmi
(yıllık % değişim)

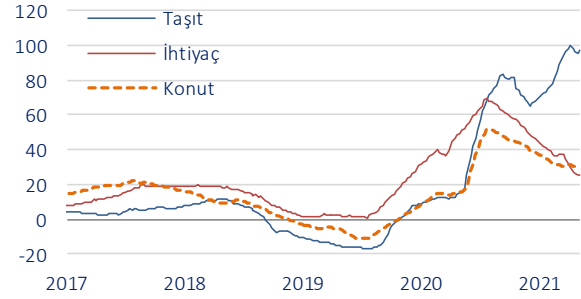

Tüketici kredileri yıllık bazda %28,4 arttı.

2020 yılının son çeyreğinden bu yana finansal koşullardaki sıkılaşmanın etkisiyle tüketici kredilerinin artış hızında

kaydedilen yavaşlama devam ediyor. 28 Mayıs itibarıyla tüketici kredilerindeki yıllık artış %28,4 oranında gerçekleşti. Bu dönemde konut ve ihtiyaç kredilerindeki yıllık artış hızları da ivme kaybederek sırasıyla %30,3 ve %25,6 düzeyinde gerçekleşti. Öte yandan, yurt içi otomotiv piyasasındaki canlı seyrin etkisiyle taşıt kredilerindeki hızlı artış eğilimi Mayıs'ta da devam etti. 28 Mayıs itibarıyla taşıt kredileri yıllık bazda %97 artış kaydetti. Aynı dönemde bireysel kredi kartları bakiyesindeki yıllık artış %47,3 düzeyine yükseldi.

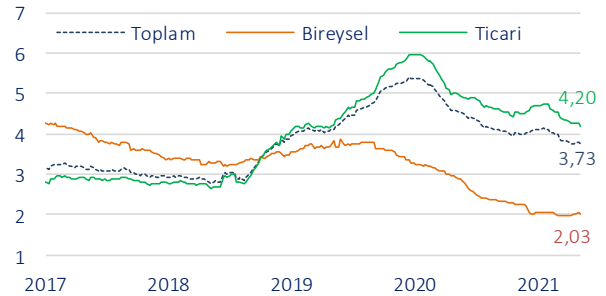
Tüketici Kredileri
(yıllık % değişim)

Takipteki alacaklar oranı %3,73 düzeyinde...

28 Mayıs haftasında brüt takipteki alacaklar bakiyesi yasal düzenlemelerin de etkisiyle yıllık bazda %1 daralarak 149,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde takipteki alacaklar oranı %3,73 oldu. Kredi türlerine göre değerlendirildiğinde bu dönemde sektörün takipteki alacaklar oranının ticari kredilerde %4,20, bireysel kredilerde %2,03 olduğu izleniyor. Diğer taraftan, BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben 28 Mayıs'ta yaptığı açıklamada, 30 Haziran'da sona ermesi beklenen sorunlu kredilerin takibe atılma süresini 180 güne çıkararak düzenlemenin Eylül ayının sonuna kadar uzatılmasına ilişkin çalışmaların sürdüğünü açıkladı.

Takipteki Alacaklar Oranı
(%)

Yabancı para net genel pozisyonu...

Yabancı para net genel pozisyonu 28 Mayıs itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-) 49.632 milyon USD, bilanço dışında ise (+) 55.775 milyon USD oldu. Böylece, 28 Mayıs haftasında bankacılık sektörü yabancı para net genel pozisyonu (+) 6.143 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

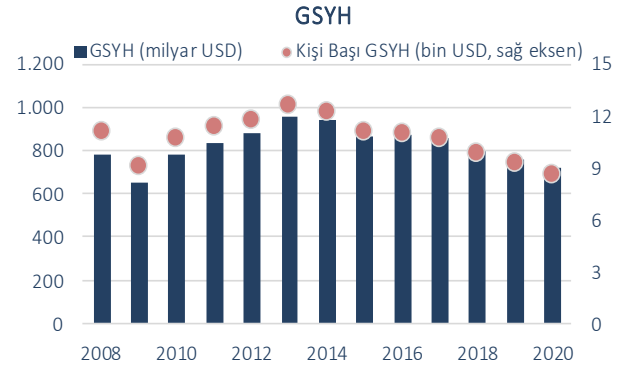
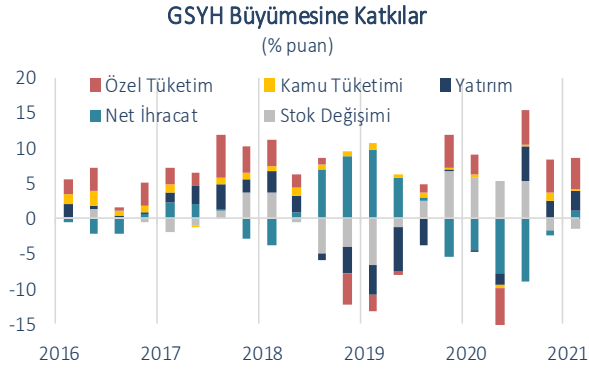
Genel Değerlendirme

Aşılamanın hız kazanmasıyla birlikte kısıtlayıcı önlemlerin gevşetilmesi küresel ekonomik görünümdeki iyileşmeyi destekliyor. Ekonomik aktivitedeki güçlü seyir enflasyonist baskıları artırırken, ABD ve Euro Alanı'nda düşük bazın da etkisiyle uzun zamandır kaydedilmeyen enflasyon oranları gözleniyor. Bu durum gelişmiş ülke merkez bankalarının genişleyici politikalarını beklenenden erken sıkılaştırma gereksinimi duyabileceklerine yönelik riskleri canlı tutuyor.

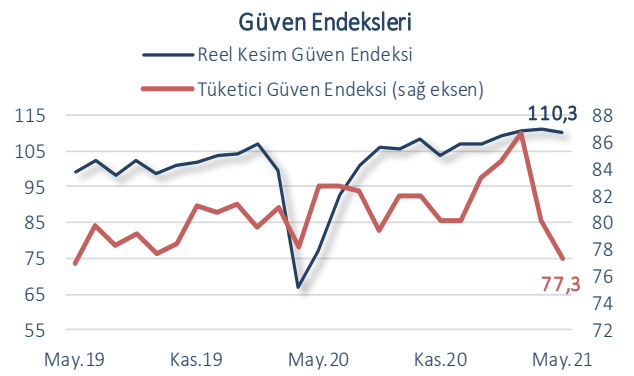
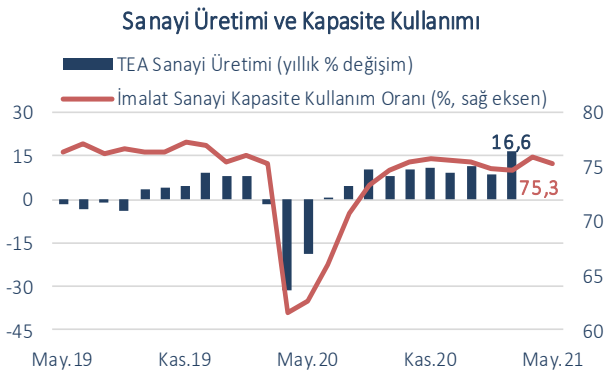
Küresel emtia fiyatlarının arttığı ve izlenen politikalarda beklenenden erken sıkılaştırma olasılığının tartışıldığı söz konusu ortamda finansal piyasalarda yaşanan oynaklıklarla birlikte enflasyon göstergeleri yurt içinde de yakından izlenmeye devam ediliyor. Mayıs ayında yıllık TÜFE enflasyonu %16,59 düzeyinde gerçekleşirken, yurt içi ÜFE enflasyonundaki artış eğiliminin sürdüğü gözleniyor. TCMB Mayıs ayı toplantısında, enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar para politikasındaki sıkı duruşunu koruyacağı taahhüdünü yinelerken, TCMB Başkanı Kavcıoğlu yaptığı açıklamalarda para politikasında erken gevşeme beklentilerinin tamamen ortadan kalkması gerektiğini ifade ediyor. Önümüzdeki dönemde küresel enflasyonist baskıların seyri ve döviz kuru gelişmeleri enflasyonun seyrinde belirleyici olmaya devam edecek.

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %7 ile beklentilerin üzerinde büyüdü. Çeyreklik bazda bakıldığında 2020'nin son çeyreğindeki büyüme ivmesinin korunduğu görüldü. Yatırım harcamalarının yanı sıra net ihracat kaleminin de uzun bir aradan sonra büyümeye katkı sağlaması olumlu gelişmeler olarak kaydedildi. İkinci çeyreğe ilişkin öncü göstergeler ise ülkede ekonomik aktivitenin ilk çeyreğe göre bir miktar hız kestiğine işaret ediyor. Mayıs ayında imalat PMI verisinin 12 ayın ardından ilk kez 50 eşik değerinin altına indiği izlendi. Covid-19'a yönelik alınan tam kapanma önlemleri 17 Mayıs'tan itibaren kademeli olarak gevşetilmeye başlanırken, vaka sayılarında kalıcı düşüşün sağlanması ve aşılama uygulamalarının hızlandırılması ekonomik aktivitenin seyri açısından önem arz ediyor.

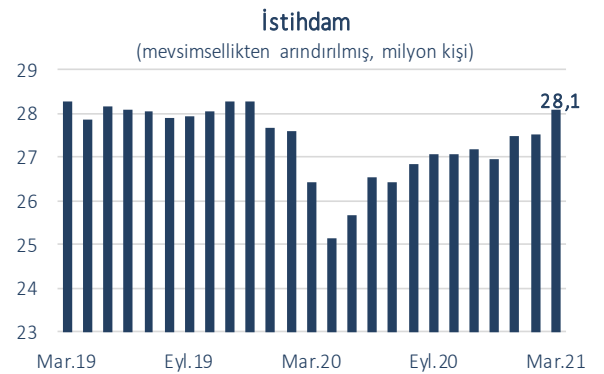
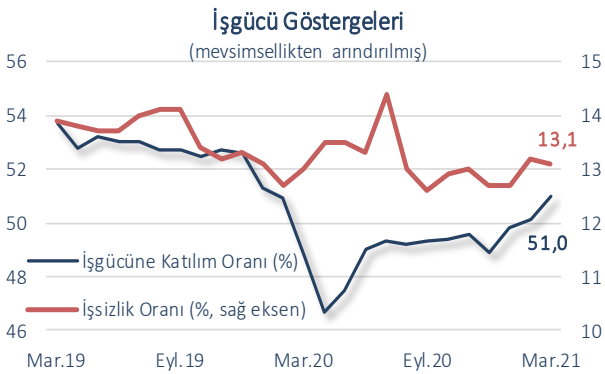
Büyüme

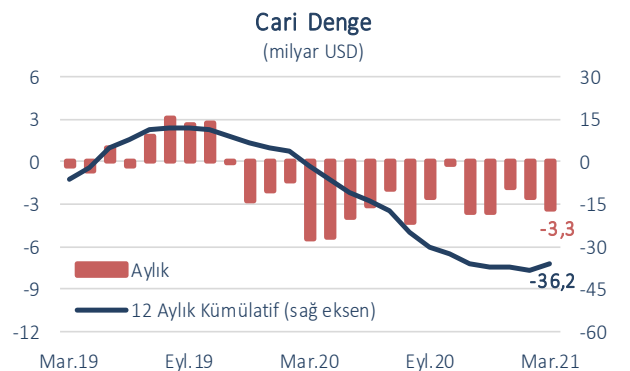
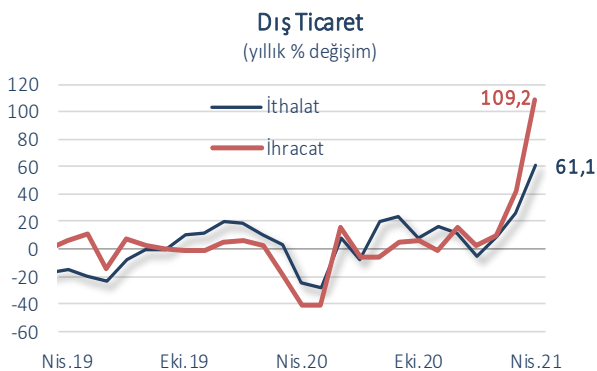
Öncü Göstergeler

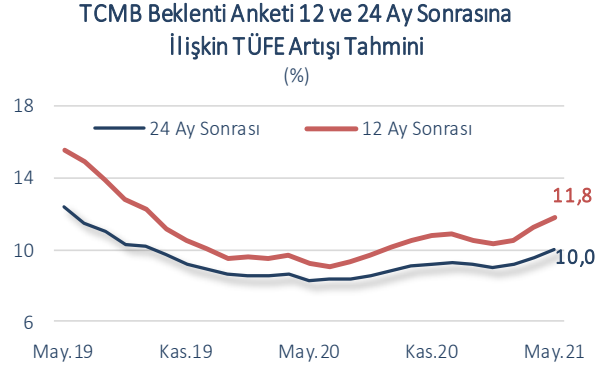
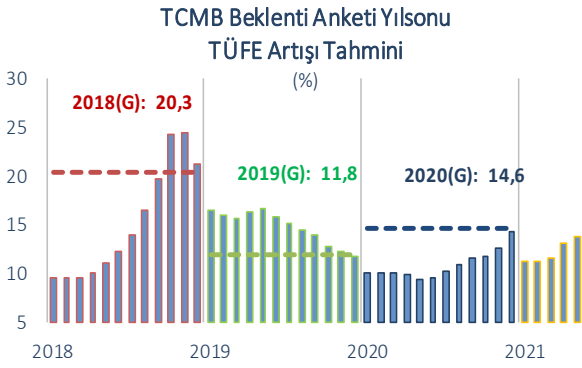
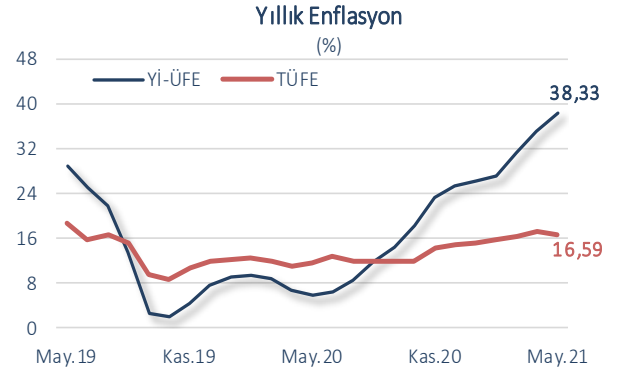
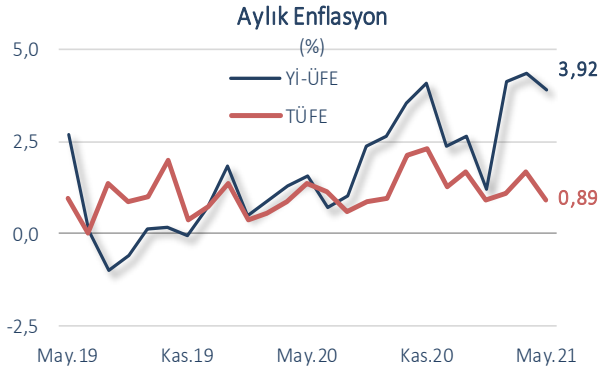
İşgücü Piyasaları

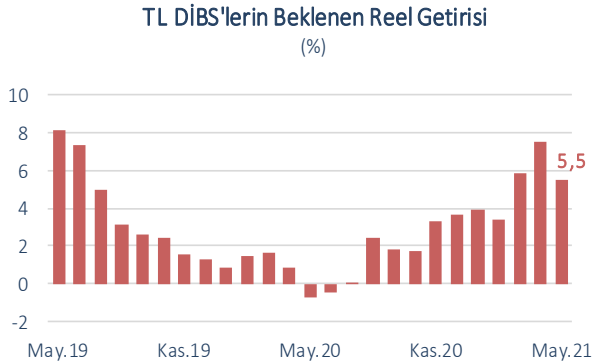
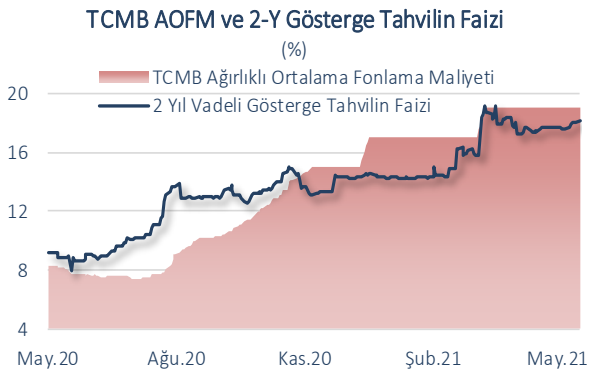
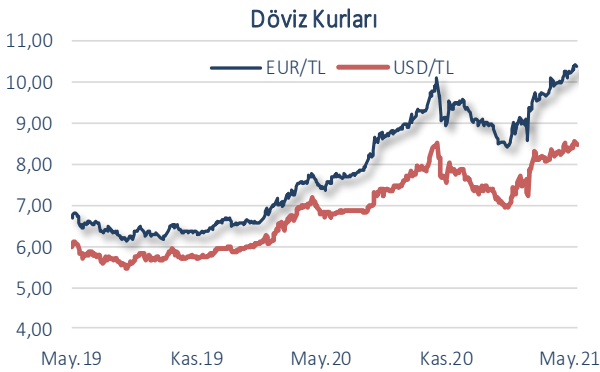
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2016	2017	2018	2019	2020	Ç1-21		
GSYH (milyar USD)	869	859	797	761	717			188
GSYH (milyar TL)	2.627	3.134	3.758	4.320	5.048			1.386
Büyüme Oranı (%)	3,3	7,5	3,0	0,9	1,8			7,0
Enflasyon (%)						Mar.21	Nis.21	May.21
TÜFE (yıllık)	8,53	11,92	20,30	11,84	14,60	16,19	17,14	16,59
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	9,94	15,47	33,64	7,36	25,15	31,20	35,17	38,33
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Oca.21	Şub.21	Mar.21
İşsizlik Oranı (%)	12,1	9,9	12,8	13,3	12,7	12,70	13,20	13,10
İşgücüne Katılım Oranı (%)	52,4	53,1	53,0	52,3	48,9	49,80	50,10	51,00
Döviz Kurları						Mar.21	Nis.21	May.21
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	93,5	86,3	76,4	76,2	62,2	65,6	62,3	
USD/TL	3,52	3,79	5,32	5,95	7,43	8,28	8,29	8,48
EUR/TL	3,71	4,55	6,08	6,68	9,09	9,73	9,98	10,36
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,61	4,17	5,70	6,32	8,26	9,00	9,14	9,42
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Şub.21	Mar.21	Nis.21
İhracat	149,2	164,5	177,2	180,8	169,7	171,3	176,9	186,7
İthalat	202,2	238,7	231,2	210,3	219,5	220,1	224,9	233,1
Dış Ticaret Dengesi	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-49,8	-48,7	-47,9	-46,4
Karşılama Oranı (%)	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3	77,9	78,7	80,1
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Oca.21	Şub.21	Mar.21
Cari İşlemler Dengesi	-27,0	-40,8	-21,7	6,8	-36,7	-37,1	-38,3	-36,2
Finans Hesabı	-21,7	-47,0	-10,9	1,3	-40,0	-36,5	-37,3	-29,5
Doğrudan Yatırımlar (net)	-10,7	-8,3	-9,2	-6,3	-4,6	-4,0	-4,4	-3,9
Portföy Yatırımları (net)	-6,6	-24,3	3,1	1,4	5,5	-0,6	-0,5	-0,3
Diğer Yatırımlar (net)	-5,3	-6,2	5,6	-0,1	-9,0	-6,5	-4,9	-8,3
Rezerv Varlıklar (net)	0,8	-8,2	-10,4	6,3	-31,9	-25,4	-27,4	-17,0
Net Hata ve Noksan	5,3	-6,2	10,8	-5,5	-3,3	0,7	1,1	6,8
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-3,1	-5,1	-2,9	0,9	-5,1	-	-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Şub.21	Mar.21	Nis.21
Harcamalar	584,1	678,3	830,5	999,5	1.202,2	210,2	321,3	432,0
Faiz Harcamaları	50,2	56,7	74,0	99,9	134,0	34,7	48,9	67,5
Faiz Dışı Harcamalar	533,8	621,6	756,5	899,5	1.068,3	175,5	272,4	364,5
Gelirler	554,1	630,5	757,8	875,8	1.029,5	209,2	344,1	437,9
Vergi Gelirleri	459,0	536,6	621,3	673,3	833,1	177,7	255,1	331,4
Bütçe Dengesi	-29,9	-47,8	-72,8	-123,7	-172,7	-1,0	22,8	5,9
Faiz Dışı Denge	20,3	8,9	1,3	-23,8	-38,8	33,7	71,7	73,4
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,1	-1,5	-1,9	-2,9	-	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Şub.21	Mar.21	Nis.21
İç Borç Stoku	468,6	535,4	586,1	755,1	1.060,4	1082,6	1.111,2	1.120,0
Dış Borç Stoku	291,3	341,0	481,0	574,0	752,5	777,1	838,9	829,5
Toplam Borç Stoku	760,0	876,5	1.067,1	1.329,1	1.812,8	1.859,6	1.950,1	1.949,5

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göredir.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Genel Görünümü

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Mar.21	Nis.21	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	2.731	3.258	3.867	4.492	6.106	6.489	6.525	6,9
Krediler	1.734	2.098	2.395	2.657	3.576	3.777	3.803	6,3
TP Krediler	1.131	1.414	1.439	1.642	2.353	2.418	2.425	3,1
Pay (%)	65,2	67,4	60,1	61,8	65,8	64,0	63,8	-
YP Krediler	603	684	956	1.015	1.224	1.359	1.378	12,6
Pay (%)	34,8	32,6	39,9	38,2	34,2	36,0	36,2	-
Takipteki Alacaklar (brüt)	58,2	64,0	96,6	150,1	152,6	149,5	148,3	-2,8
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	3,2	3,0	3,9	5,3	4,1	3,8	3,8	-
Menkul Değerler	352	402	478	661	1.023	1.078	1.096	7,1
PASİF TOPLAMI	2.731	3.258	3.867	4.492	6.106	6.489	6.525	6,9
Mevduat	1.454	1.711	2.036	2.567	3.455	3.643	3.692	6,9
TP Mevduat	845	955	1.042	1.259	1.546	1.636	1.650	6,7
Pay (%)	58,1	55,8	51,2	49,0	44,7	44,9	44,7	-
YP Mevduat	609	756	994	1.308	1.909	2.007	2.042	7,0
Pay (%)	41,9	44,2	48,8	51,0	55,3	55,1	55,3	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	116	145	174	194	224	240	232	3,3
Bankalara Borçlar	418	475	563	533	658	715	718	9,2
Repodan Sağlanan Fonlar	138	99	97	154	255	328	381	49,2
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	300	359	421	492	600	604	615	2,6
Net Dönem Kârı/Zararı	37,5	49,1	53,5	49,8	58,5	16,4	20,7	-
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	66,5	67,6	64,7	61,5	70,8			
Krediler/Aktifler	63,5	64,4	61,9	59,1	58,6	58,2	58,3	-
Menkul Kıymet/Aktifler	12,9	12,3	12,4	14,7	16,7	16,6	16,8	-
Mevduat/Pasifler	53,2	52,5	52,6	57,1	56,6	56,1	56,6	-
Krediler/Mevduat	119,3	122,6	117,6	103,5	103,5	103,7	103,0	-
Sermaye Yeterliliği	15,6	16,9	17,3	18,4	18,7	18,0	17,9	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.